

Sikkerhedsdatablad

Revision: 2015-06-01

Erstatter: 2009-02-02

Version: 2

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn: Elementlim Sommer
Elementlim Vinter
Multilim

Varenummer: 11892, 11894, 11901

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Anbefalede anvendelser: Mørtel til sammenlimning af letbetonelementer. Mørtlen anvendes endvidere som spartelmasse til udfyldning af huller og reparation af skader i letbetonelementer samt i forbindelse med montage af falsere i letbetonkonstruktioner.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Leverandør: KROGHS A/S
Klim Strandvej 284
9690 Fjerritslev
Danmark
Tlf.: 98 22 52 00
Fax: 98 22 57 37
E-mail: kroghs@kroghs-as.dk
WWW: www.kroghs-as.dk
Kontaktperson: Lars Andersen

1.4. Nødtelefon

Ring Giftlinjen (Bispebjerg Hospital), tlf. 82 12 12 12 ved uheld/forgiftning.
Læger, sygeplejersker og andet sundhedsfagligt personale kan få råd om behandling fra Giftlinjen (Bispebjerg Hospital) på tlf. 35 31 55 55.

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

CLP-klassificering: Skin Irrit. 2; H315 Eye Dam. 1; H318 STOT SE 3; H335

Se punkt 16 for ordlyd af H-sætninger.

Væsentligste skadevirkninger: Forårsager hudirritation. Forårsager alvorlig øjenskade. Kan forårsage irritation af luftvejene. Virker ætsende i opblandet form.

2.2. Mærkningselementer

Signalord:	Fare
Indeholder:	Portland cement.
H-sætninger:	Forårsager hudirritation. (H315) Forårsager alvorlig øjenskade. (H318) Kan forårsage irritation af luftvejene. (H335)
P-sætninger:	Bær beskyttelseshandsker/beskyttelsestøj/øjenbeskyttelse/ansigtsbeskyttelse. (P280) VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning. Ring omgående til en GIFTINFORMATION eller en læge. (P305+P351+P338+P310)
Supplerende oplysninger:	Produktet indeholder mindre end 2 mg vandopløseligt chromat/kg tør cement. Denne grænse overholdes i 12 måneder efter produktionsdato ved tør opbevaring.
Kode-nummer:	00-4 (1993).

2.3. Andre farer

Produktet indeholder ingen PBT eller vPvB stoffer.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.2. Blandinger

Registreringsnummer	CAS/EF-nummer	Stof	CLP-klassificering/	w/w%	Note
-	65997-15-1	Portland cement	Skin Irrit. 2; H315 Eye Dam. 1; H318	30-40	-
.	266-043-4	.	STOT SE 3; H335	.	.

Se punkt 16 for ordlyd af H-sætninger.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Indånding:	Søg frisk luft. Skyl munden med vand og puds næsen grundigt. Søg læge ved ubehag.
Indtagelse:	Skyl straks munden og drik rigelige mængder vand. Fremkald ikke opkastning. Søg straks læge.
Hud:	Fjern straks forurenede tøj. VED KONTAKT MED HUDEN: Vask med rigeligt sæbe og vand. Huden smøres efterfølgende med en fed creme. Ved vedvarende hudirritation, eksem el. lign. søg læge.
Øjne:	Skyl straks med vand. Gnid ikke i øjet. Spil øjet godt op. Evt. kontaktlinser fjernes. Søg omgående læge. Bliv ved at skylle til lægen overtager behandlingen.
Forbrænding:	Ikke relevant.
Øvrige oplysninger:	Ved henvendelse til læge medbringes sikkerhedsdatablad eller etiket.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Kan fremkalde stærk irritation/ætsninger, smerter, tåreflåd og kramper i øjenlågene. Risiko for alvorlig øjenskade med synstab.
Virker irriterende på huden - kan medføre rødme. Langvarig kontakt med brugsklar blanding kan medføre ætsninger.
Støv kan irritere luftvejene og medføre halsirritation og hoste.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Ingen særlig, øjeblikkelig behandling er nødvendig.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

Egnede slukningsmidler Sluk med pulver, skum, kulsyre eller vand.

Uegnede slukningsmidler Ingen kendte.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Ingen kendte.

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Hvis der er risiko for udsættelse for dampe og røggasser, skal der bæres lufforsynet åndedrætsværn.
Slukningsvand, som har været i kontakt med produktet, kan være ætsende.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

For ikke-indsatspersonel: Brug værnemidler.

For indsatspersonel: Brug værnemidler.
Beskyttelsesdragt svarende til EN 368, type 3 anbefales.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Spild må ikke udledes til kloak eller overfladevand.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Tørt produkt opsamles således at det støver mindst muligt f.eks. med støvsuger. Blandet produkt samles op med skovl, kost eller lign.
Spild kan evt. genbruges. Er dette ikke muligt, overføres spildet til egnede affaldsbeholdere.

6.4. Henvisning til andre punkter

Se punkt 8 for værnemiddeltype.
Se punkt 13 for bortskaffelse.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Undgå indånding af støv.
Mekanisk ventilation kan være påkrævet.
Undgå kontakt med øjne og hud.
Undgå at sprede støv.
Brug arbejdsmetoder som minimerer støvdannelse.
Produktet må ikke anvendes efter sidste anvendelsesdato samt hvis det har optaget fugt, idet der herved kan være risiko for udvikling af chromateksem.
Der skal være let adgang til rindende vand og øjenskylleflaske.
Arbejde med produktet er omfattet af Arbejdstilsynets bekendtgørelse om arbejde med kodenumererede produkter.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Opbevares i lukket original emballage på et tørt sted.
Åbnede emballager lukkes tæt efter brug og bør opbruges snarest. Ved opbevaring under fugtige forhold vil chromatneutraliseringen aftage.
Opbevares forsvarligt, utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler og lignende.

7.3. Særlige anvendelser

Se anvendelse - punkt 1.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Grænseværdier:

Indholdsstof	Grænseværdi	Anmærkninger
Mineralsk støv, inert, respirabel	5 mg/m ³	-
Mineralsk støv, inert	10 mg/m ³	-

Retsgrundlag: Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 507, maj 2011, Bekendtgørelse om grænseværdier for stoffer og materialer samt senere ændringer.
At-vejledning nr. C.0.1., august 2007, Grænseværdier for stoffer og materialer.

Anmærkninger: Ingen.

Målemetoder: Overholdelse af de angivne grænseværdier kan kontrolleres ved arbejdshygiejniske målinger.

8.2. Eksponeringskontrol

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol:	Bland tørprodukt og vand i lukket tvangsblender eller med boremaskine påsat piskeris. Sørg for effektiv ventilation. Vask hænder før pauser, måltider, toiletbesøg, og efter endt arbejde. Brug mild sæbe og vand efterfulgt af fed creme. Skift tilsmudset tøj.
Personlige værnemidler, beskyttelse af øjne/ansigt:	Brug tætsluttende beskyttelsesbriller ved risiko for støv/stænk i øjnene. Ikke relevant, når der anvendes helmaske.
Personlige værnemidler, beskyttelse af hud:	Brug handsker af f.eks. nitrilgummi. Særligt arbejdstøj skal anvendes. Ved stænkende arbejde skal der anvendes hætte, hjelm eller kasket med stor skygge.
Personlige værnemidler, åndedrætsværn:	Ved støvende arbejde, f.eks. ved blanding, brug hel- eller halvmaske med P2 filter.
Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet:	Ingen særlige.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Tilstandsform:	Pulver
Farve:	Grå
Lugt:	Ingen
Lugttærskel:	Ingen data
pH (brugsopløsning):	Ingen data
pH (koncentrat):	Basisk, ca. 13 (ved blanding med vand)
Smeltepunkt/frysepunkt:	Ingen data
Begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval:	Ingen data
Flammepunkt:	Ikke relevant
Fordampningshastighed:	Ingen data
Antændelighed (fast stof, luftart):	Ikke relevant
Øvre/nedre antændelsesgrænser:	Ikke relevant
Øvre/nedre eksplosionsgrænser:	Ikke relevant
Damptryk:	Ingen data
Dampmassefylde:	Ingen data
Relativ massefylde:	1,2-1,4 kg/l
Opløselighed:	Opløselig i/blandbar med vand
Fordelelingskoefficient n-oktanol/vand:	Ikke relevant
Selvantændelsestemperatur:	Ikke relevant
Dekomponeringstemperatur:	Ingen data
Viskositet:	Ikke relevant
Eksplosive egenskaber:	Ikke eksplosivt
Oxiderende egenskaber:	Ikke oxiderende.

9.2. Andre oplysninger

Ingen.

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Ingen kendt.

10.2. Kemisk stabilitet

Produktet er stabilt ved anvendelse efter leverandørens anvisninger.

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Ingen kendte.

10.4. Forhold, der skal undgås

Undgå kontakt med fugt og vand ved opbevaring.

10.5. Materialer, der skal undgås

Ingen kendte.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Ingen ved anvendelse efter leverandørens anvisninger.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger

Akut toksicitet - oral:	Indtagelse vil kunne medføre kraftig irritation af mund, spiserør og mave-tarmkanal. Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Akut toksicitet - dermal:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Akut toksicitet - indånding:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Hudætsning/-irritation:	Støv virker irriterende på fugtig hud. Langvarig kontakt med brugsklar blanding kan medføre ætsninger.
Alvorlig øjenskade/øjenirritation:	Støv eller stænk fra brugsblanding virker stærkt irriterende/ætsende og kan give varige øjenskader.
Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Kimcellemutagenicitet:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Kræftfremkaldende egenskaber:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Reproduktionstoksicitet:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Enkel STOT-eksponering:	Støv kan irritere luftvejene og medføre halsirritation og hoste.
Gentagne STOT-eksponeringer:	Hyppig indånding af støv over længere tid øger risikoen for at udvikle lungesygdomme. Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Aspirationsfare:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Andre toksikologiske virkninger:	Ingen kendte.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet

Produktet forventes ikke at medføre risiko for skadevirkninger i miljøet. Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Produktet reagerer med vand og danner et fast uopløseligt reaktionsprodukt, der ud fra foreliggende oplysninger ikke er nedbrydeligt.

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Produktet er ikke bioakkumulerbart.

12.4. Mobilitet i jord

Produktet hælder til en fast masse og er ikke mobilt.

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Produktet indeholder ingen PBT eller vPvB stoffer.

12.6. Andre negative virkninger

Produktet kan lokalt hæve pH-værdien i vandmiljøet.

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling

Spild og rester samles i lukkede og tætte beholdere, der bortskaffes via den kommunale affaldsordning for farligt affald med nedenstående specifikationer.
EAK-kode: 17 09 03 (Andet bygnings- og nedrivningsaffald (herunder blandet affald) indeholdende farlige stoffer)
Kemikalieaffaldsgruppe: X

Når produktet er hærdet kan det behandles som almindeligt byggeaffald.
EAK-kode: 17 07 01 (Blandinger af beton, mursten, tegl og keramik, bortset fra affald

---

PUNKT 14: Transportoplysninger

Produktet er ikke omfattet af reglerne om transport af farligt gods.

- 14.1. UN-nummer -
- 14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name) -
- 14.3. Transportfareklasse(r) -
- 14.4. Emballagegrupper -
- 14.5. Miljøfarer -
- 14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren -
- 14.7. Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden -

---

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

Særlige bestemmelser:

Unge under 18 år må ikke erhvervsmæssigt anvende eller udsættes for produktet. Unge over 15 år er dog undtaget denne regel, hvis produktet indgår som et nødvendigt led i en uddannelse.

PR-nummer: 1806963.

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Der er ikke udført kemikaliesikkerhedsvurdering.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Der er foretaget ændringer i følgende punkter: 2. udgave: Ændringer i alle punkter.

Forklaring til forkortelser: PBT: Persistent, bioakkumulerende, giftig (Persistent, Bioaccumulative and Toxic).
vPvB: Meget persistent, meget bioakkumulerende (very Persistent and very Bioaccumulative).
CLP: CLP forordningen (1272/2008) (Classification, Labelling and Packaging).
Eye Dam.: Alvorlig øjenskade.
Skin Irrit.: Hudirritation.
STOT SE: Specifik målorgantoksicitet — enkelt eksponering.

Metode til klassificering: Beregning på baggrund af farerne for de kendte bestanddele.

H-sætninger: H315 Forårsager hudirritation.
H318 Forårsager alvorlig øjenskade.
H335 Kan forårsage irritation af luftvejene.

Uddannelse: Ingen, men brugeren skal være instrueret i arbejdets udførelse og kende indholdet af dette sikkerhedsdatablad.

Øvrige oplysninger: Dette sikkerhedsdatablad er udarbejdet på baggrund af leverandørens oplysninger om fysisk/kemiske egenskaber og samtlige indholdsstoffer i produktet.